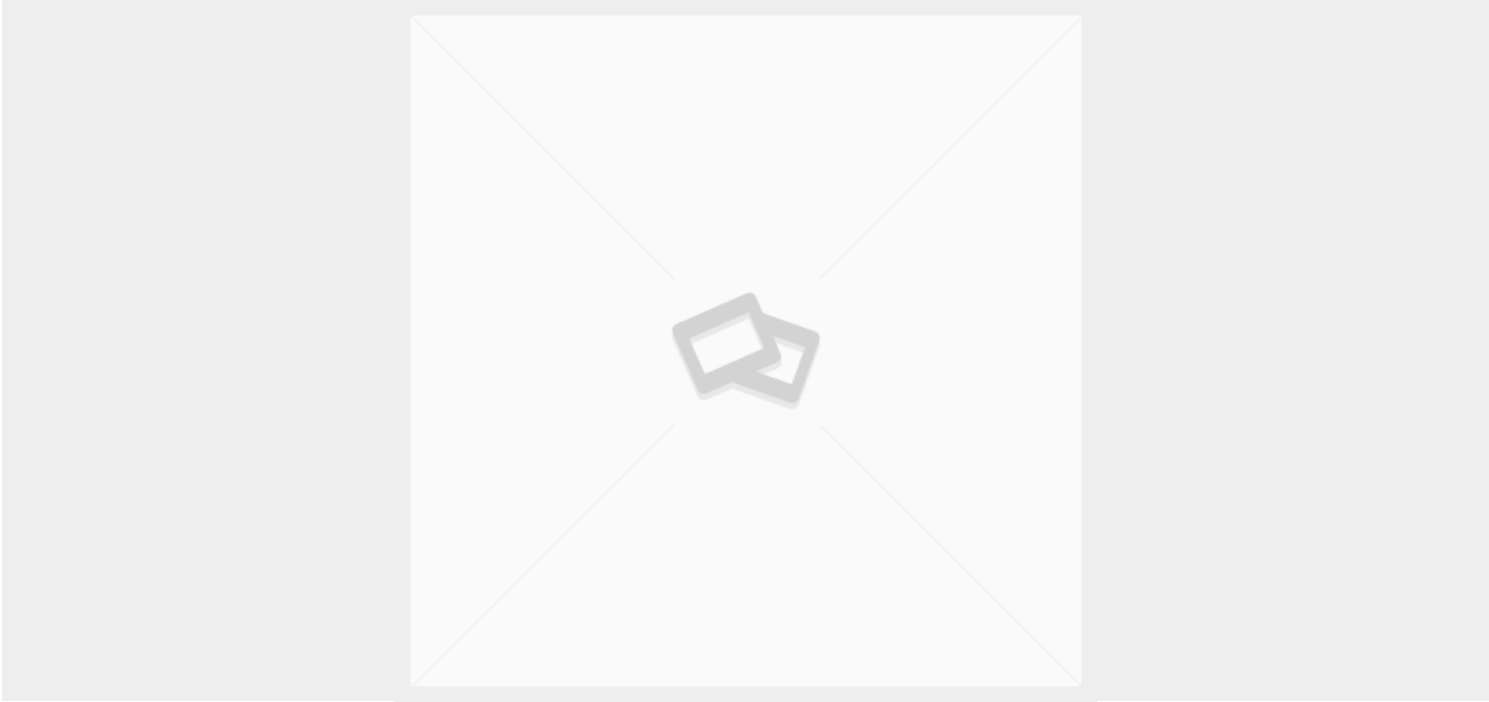

«ԱՐՑԱՒԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» . ԻԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Posted on July 18, 2009 by Keghart

Category: [Opinions](#)

2009/07/18 [HETQ](#) Արցախ

«Արցախի Հանրապետություն» Նախաձեռնող խումբը համարում է, որ.

- Ղարաբաղյան հարցի վերաբերյալ բանակցությունների փաթեթային տարբերակից կրկին փուլայինի վերադարձը, ըստ ելույթի, կանխորոշեց բանակցային գործընթացի եզրափակիչ՝ ներկա փուլի բնույթն ու ելությունը: Փոփոխված ներկա պայմաններում հայկական կողմից ակնկալվող որակապես նոր զիջումների դիմաց, որոնք նշված են Մադրիդյան դրույթներում, ադրբեջանական կողմը, որպես փոխզիջում, արդեն պարտավորված կլինի տալ իր համաձայնությունը

2009/07/18 [HETQ](#) Արցախ

«Արցախի Հանրապետություն» Նախաձեռնող խումբը համարում է, որ.

- Ղարաբաղյան հարցի վերաբերյալ բանակցությունների փաթեթային տարբերակից կրկին փուլայինի վերադարձը, ըստ ելույթի, կանխորոշեց բանակցային գործընթացի եզրափակիչ՝ ներկա փուլի բնույթն ու ելությունը: Փոփոխված ներկա պայմաններում հայկական կողմից ակնկալվող որակապես նոր զիջումների դիմաց, որոնք նշված են Մադրիդյան դրույթներում, ադրբեջանական կողմը, որպես փոխզիջում, արդեն պարտավորված կլինի տալ իր համաձայնությունը

- Ղարաբաղյան հարցի վերաբերյալ Մադրիդյան դրույթներով նախանշված փոխզիջումային տարբերակի ընդունումը վերջին հաշվով, ոչ այլ ինչ է, քան ԼՂՀ-ի (ԼՂԻՄ-ն՝ իր շրջակա ազատա-գրված տարածքներով) խաղաղ և կամավոր հանձնումը ադրբեջանական կողմին՝ առանց այդ տարածքների բնիկ բնակչության:

- Ղարաբաղյան հարցի խաղաղ կարգավորման գործընթացում դեպքերի նման շրջադարձին մեծապես նպաստեցին Հայաստանի Հանրապետության նախկին և ներկա իշխանությունների ոչ լեգիտիմ լինելը և, որպես դրա հետևանք, հարցի «սեփականաշնորհումը» իշխանությունների կողմից ու ժողովրդի միտումնավոր մեկուսացումը համապատասխան գործընթացներից: Միաժամանակ, ակնհայտ է նաև մեր քաղաքական ուժերի անդեմ և կրավորական կեցվածքը հարցի ճակատագրի հանդեպ:

- ԼՂՀ ղեկավարությունը, որը գտնվում է ՀՀ իշխանությունների ազդեցության տակ, պահպանում է հանցավոր լուրջություն մի հարցի վերաբերյալ, որն առնչվում է երկրի կենսական շահերին և ամբողջ հայ ժողովրդի անվտանգությանն ու բուն գոյությանը: Տարիների ընթացքում ԼՂՀ քաղաքացիների մեկուսացումը իրենց քաղաքական հիմնախնդրի լուծման գործընթացներից, հասարակական գիտակցության մեջ

արմատավորել է անտարբերության և քաղաքական նպաստառության զգացողություններ: Անսկզբունքայնությունը, անտարբերությունն ու պասիվությունը դարձել են ԼՂՀ հասարակական-քաղաքական կյանքի նորմերը: Իրադարձությունների նման ընթացքը հղի է ազգի համար աղետալի հետևանքներով:

- Նման հեռանկարը ոչնչով արդարացված չէ: Ինքնորոշման անքակտելի իրավունքը, որը իրականացվել է դարաբաղցիների կողմից ազգային-ազատագրական շարժման միջոցով, արտահայտվում է ԼՂՀ դե-ֆակտո կայացած անկախությամբ, որն իրականացնում է իր բոլոր պետական ֆունկցիաները՝ նույնիսկ շրջափակման դաժան պայմաններում:

- Չկա՛ որևէ փաստարկ, որով հնարավոր լիներ կասկածի տակ առնել ԼՂՀ ժողովրդի իղծերի և գործողությունների օրինականությունը: 1991թ., նախկին ԽՍՀՄ փլուզման պայմաններում, ԼՂՀ-ն օրինական հիմքերով ձեռք է բերել անկախություն և որևէ կապ չունի նույն շրջանում կազմավորված Ադրբեջանի հետ:

- Միջազգային հանրությունը, ելնելով իր քաղաքական շահերից, ի գիտություն չընդունեց և հաշվի չնստեց վերոհիշյալ հանգամանքների հետ: Արհամարհելով այն հանգամանքը, որ նախկին Ադրբ. ԽՍՀ տարածքում նորանկախ Ադրբեջանական Հանրապետության ճանաչման պահին, կազմավորվել էին ռազմաքաղաքական վերահսկողության երկու անկախ տարածքներ, միջազգային հանրությունը ճանաչեց Ադրբեջանի սուվերենությունը նախկին Ադրբ. ԽՍՀ սահմաններում: Դրանով իսկ իրավական հիմք ստեղծվեց Ադրբեջանի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի նկատմամբ հավակնություններ ունենալու համար: Ադրբեջանը դրանում նշմարեց ԼՂՀ-ն ուժային եղանակով ենթարկեցնելու հնարավորություն, սակայն չկարողացավ օգտվել այդ հնարավորությունից և ավելի խորացրեց կոնֆլիկտը:

- Համաշխարհային ուժային կենտրոնների կողմից միտումնավոր ստեղծված առկա իրավիճակը ծառայեցվում է նրանց կողմից իրադրությունը սեփական շահերին համապատասխանող հունով ուղղորդելու համար:

- Մինչ օրս միջազգային հանրությունը Ղարաբաղյան հարցի վերաբերյալ իր մոտեցումներում առավելությունը տալիս է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության սկզբունքին: 2008թ. արևմուտքի կողմից Կոստվոյի, իսկ Ռուսաստանի կողմից՝ Աբխազիայի և Հարավային Օսեթիայի անկախության ճանաչումը, որպես իրավական նոնսենս, ակնհայտորեն վկայում են ի օգուտ երկակի ստանդարտների գոյության՝ նման կոնֆլիկտային պրոբլեմների լուծման մոտեցումներում, այն է միջազգային հանրության շահագրգիռ ու միտումնավոր մոտոցումների մասին առկա քաղաքական իրողությունների հանդեպ:

- Կարգավորման սկզբունքներում ԵԽԽԿ, ԵԱՀԿ, արևմուտքի երկրների դիրքորոշումների երկակիությունը, հիմնված միաժամանակ ինքնորոշման և

տարածքային ամբողջականության սկզբունքների վրա, ոչ այլ ինչ են, քան հնարավորության ընձեռնում Ադրբեջանին՝ հզորացնելու իր ռազմական ներուժը, այն կիրառելու նպաստավոր պահին առավելության հասնելու նպատակով: Արևմուտքն այսօր, փաստորեն, հանդես է գալիս որպես Ադրբեջանի բացահայտ ռևանշիստական նկրտումների հովանավոր և նրա ռազմական մեքենայի հզորացման ֆինանսական աղբյուր՝ նույնիսկ այն պարագայում, երբ Ադրբեջանը չի էլ թաքցնում իր ագրեսիվ պլանները ԼՂՀ նկատմամբ: Արևմտյան երկրների նման դիրքորոշման հիմքում ընկած են խիստ որոշակի քաղաքական և տնտեսական շահեր:

- Եթե դա այդպես չլիներ, ապա Արևմուտքն ուներ, իսկ այսօր՝ փոքր պետությունների անկախության ճանաչման փաստերից հետո, առավել ևս ունի լիարժեք իրավունք և հնարավորություն ճանաչել ԼՂՀ անկախությունը և դրանով իսկ վերջնականապես լուծել Ղարաբաղյան խնդիրը:

- Քանի դեռ դա չի արվում, Ադրբեջանին ընձեռնվում են նորանոր հնարավորություններ: Ադրբեջանի միլիտարիզացված գաղափարաբանության պրոպագանդումը սեփական երկրում և միջազգային ասպարեզում, նրա ղեկավարության անթաքույց ռևանշիստական հայտարարությունները, միարժեքորեն մատնանշում են, որ այդ երկիրը ձգտում է ամեն գնով հետ վերադարձնել անցած պատերազմում կորցրածը՝ նույնիսկ նոր պատերազմ սանձաերծելու գնով:

- Նման իրավիճակը իր մեջ մեծ սպառնալիք է պարունակում ԼՂՀ ճակատագրի համար: Հայ ժողովուրդը պետք է համախմբվի և շարունակի իր պայքարը՝ իր պատմական Հայրենիքում, ներառյալ ամբողջ Արցախի տարածքը, պետականության ստեղծման և կայացման պատմական իր իրավունքի պահպանման գաղափարի հիման վրա:

- Այսօր, ազգային նշանակության և բախտորոշ հարցերը (այդ թվում նաև Ղարաբաղյան հարցը) ամբողջապես կախված են հայ ժողովրդի կամքից և լուծումներ գտնելու ունակությունից, քանի որ ներկա մեր քաղաքական էլիտան և ազգային ղեկավարությունը չեն արտահայտում սեփական ժողովրդի իրական շահերը՝ ոչ ներքին, ոչ էլ արտաքին քաղաքական ասպարեզներում:

- Ներկայում Արցախի կողմից վերահսկվող տարածքների իրողությունը հետևանք է Ադրբեջան-նի կողմից իրականացված ռազմական ագրեսիայի կասեցման, որը նպատակ ուներ ոչնչացնել և տեղահանել այդ՝ շրջափակման մեջ գտնվող և արտաքին աշխարհից մեկուսացված տարածքի բնիկ հայկական տարրին: Ադրբեջանի կողմից սանձազերծված այդ պատերազմում հայերը կարողացան պաշտպանել իրենց ազատությունը և ազատագրել նաև իրենց պատմական հայրենիքի մի մասը: Չնայած Ռուսաստանի կողմից 1994-ին գործադրած ահռելի ճնշումներին, որոնք միտված էին հակամարտության գոտում խաղաղարար առաքելության իրականացման միջոցով ԼՂՀ տարածքը իր ռազմական վերահսկողության տակ վերցնելուն, ԼՂՀ-ն կարողացավ

պահպանել ինքնուրույն ռազմական հսկողությունն իր ամբողջ տարածքի նկատմամբ և վանել այնտեղ երրորդ ուժերի հայտնվելու հավանական վտանգը:

- Ադրբեջանցիների կողմից չհաղթահարված ազգային մերժողականությունը հայերի նկատմամբ, որն այսօր արտահայտվում և դրսևորվում է նույնիսկ պաշտոնական մակարդակով, ազգային տարբաժանումն ու սեգրեգացիոն քաղաքականությունը, որոնք դրսևորվեցին Սումգայիթում իրականացված հայերի ցեղասպանությամբ: Հայերի բռնի տեղահանումը Հյուսիսային Արցախից, Կիրովաբադից, Բաքվից, Ադրբեջանի մյուս շրջաններից, ի վերջո, անհաղթահարելի պրոբլեմներ են ստեղծել կատարված գործընթացների շրջելիության և փոխըմբռնման ինչ-որ ելակետի վերադառնալու կամ էլ ինչ-ինչ պայմաններով փոխզիջման հասնելու ճանապարհին:

- Իրավական տեսանկյունից դարաբաղցիները կարողացան պահպանել ինքնորոշված ԼՂՀ անկախությունը և հակառակորդի կողմից իրենց պարտադրված պատերազմի արդյունքում հաստատեցին ազգամիջյան համագոյակցության այն սահմանները, որոնք բնորոշում են այսօր գոյություն ունեցող ուժերի իրական հաշվեկշիռը երկու հարևան ժողովուրդների միջև: Անհերքելի է, որ նշված հաշվեկշռի պատկերը կարող էր և էապես տարբերվել այսօր առկա արդյունքից: 1994-ի գարնանը մեծ թափ և հզորություն ստացած ԼՂՀ-ի ռազմական մեքենան կարող էր Ադրբեջանին պարտադրել և ավելի ծանր պայմաններ՝ ընդհուպ մինչև կապիտուլյացիա և պատմական Արցախի ամբողջ տարածքի անցումը ԼՂՀ վերահսկողության տակ: Այսօր մենք ելնում ենք կայացած իրողություններից, սակայն դրանք և միայն դրանք պետք է հանդես գան որպես ելակետ ցանկացած բանակցություններում:

- Ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման գործընթացի մեջ ներգրավված հայ քաղաքական Էլիտան, իր աշխարհընկալմամբ հանդիսանալով խորհրդային կայսերապաշտական գաղափարախոսության արգասիք, այդպես էլ չկարողացավ ձերբազատվել և դուրս գալ խորհրդային գաղափարական մեղադրանքների լծից: Հենց այդ պատճառով է, որ անցած պատերազմի արդյունքներն ու ձեռքբերումները նրանց կողմից չեն ընկալվում որպես համարժեք հատուցում խորհրդային քաղաքական համակարգի թելադրանքին, ընդհանրապես, և Ադրբեջանին էլ՝ մասնավորապես: Նույնիսկ խորհրդային կայսրության փլուզումը 1991-ին հայ քաղաքական դեկավարության վրա որևիցե սթափեցնող ազդեցություն չթողեց: Չափից դուրս հզոր էր կայսերական գաղափարական ճնշման ներգործությունը հետխորհրդային հայ քաղաքական Էլիտայի աշխարհընկալման և ազգային ինքնագիտակցության վրա: Հայկական քաղաքական Էլիտան փաստորեն իր վրա վերցրեց իրեն պարտադրված մեղքի զգացողությունը: Որպես հետևանք, բարդույթավորված հայկական քաղաքական Էլիտան ընդունեց ԵԱՀԿ ձևաչափով նախանշված հաշտության պլանները, որոնք պարտադրում են հայկական կողմին գիջումների գնալ ի նպաստ պատերազմում պարտված հակառակորդի և գրավ դնել իր բոլոր նվաճումները, ընդամենը պարտված

հակառակորդ Ադրբեջանից զինադադարի կամ հաշտության համաձայնություն
ստանալու դիմաց:

- Նկարագրված պայմաններում ընթացող բանակցությունները չեն կարող բերել ոչ մի
բանի, բացի ագրեսիայի սպառնալիքի պահպանումից: Ստեղծված իրավիճակում
կամազուրկ և տհաս հայ քաղաքական էլիտան անընդունակ է փոխել առկա
քաղաքական իրողությունները: Իրավիճակը վատթարանում է նաև նրանով, որ գործող
իշխանությունների ընդդիմադիր ուժերը ղեկավարվում են ՀՀ առաջին նախագահ Լևոն
Տեր-Պետրոսյանի կողմից, որն իր հերթին հանդիսանում է այդ նույն էլիտայի
բաղկացուցիչ և հիմնական հատվածներից մեկը:

- Ստեղծված իրավիճակում հայկական կողմի համար բացարձակապես անընդունելի է
ազատագրված տարածքների շուրջ սակարկության քաղաքականությունը: Այդ
դիրքորոշումը իրեն վերջնականապես սպառվել է և անհեթեթ է իր իսկ ետևում:
«Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն» անվանումը կատարել է միջազգային
ասպարեզում իր քաղաքական ֆունկցիան և այսօր արդեն կարելի է համարել այն
ավարտված: Ժամանակն է և անհրաժեշտություն է շրջել հայ պատմության այդ էջը:
Այսուհետ խոսքը կարող է գնալ միայն մի ամբողջական ռազմաքաղաքական միավորի՝
Արցախի Հանրապետության կողմից իրականացվող պետական քաղաքականության
մասին: Այդ միավորը մինչ օրս էլ շարունակում է մնալ իրոք ազատ ու անկախ, քանզի
այնտեղ շարունակում է թևածել հայրենիքի ազատարար պաշտպանների ազատ ոգին:
Այդ ոգին սնվում է տեր կանգնելու, կայացման և հայրենի տարածքներում ստեղծարար
կյանքի հարության գաղափարներով: Իր պատմության, իր երկրի, իր ճակատագրի
միակ ու իսկական տերը ժողովուրդն է:

Ըստ այդմ.

- 1.ԼՂՀ ղեկավարությունը պետք է հայտարարի ազատագրված տարածքները որպես
ազգային շահերի կենսական կարևորության գոտի
- 2.Անհրաժեշտ է «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն» անվանումը վերանվանել
«Արցախի Հանրապետություն»:
- 3.ԼՂՀ ղեկավարությունը պետք է դիմի ամբողջ հայ ժողովրդին՝ ազատագրված
տարածքներում ազատ տնտեսական գոտու ստեղծման գաղափարի շուրջ միավորվելու
և համախմբվելու կոչով, որպես տնտեսության բնագավառում ադրբեջանական
առավելությունը հավասարակշռելու միակ միջոց: Համազգային նպատակային
հիմնադրամ, մարդկային, նյութական և այլ ռեսուրսները պետք է ուղղվեն Ադրբեջանի և
Հայաստանի միջև ռազմական և տնտեսական բնագավառներում արդեն իսկ առկա
անհամաչափության վերացմանը:
- 4.Մոտակա տարիների ընթացքում հայ ժողովուրդը պետք է կարողանա ապահովել մոտ
երեք տասնյակ բնակավայրերի կառուցում ազատագրված տարածքներում, բնակեցնել

այնտեղ մոտ 50000 փախստականների, ապահովել ենթաշրջանի տնտեսական վերելքը՝ իր զարգացած սոցիալական ենթակառուցվածքներով:

Դեմոկրատիայի գիտակցումը թուրքերի համար նշանակում է իրենց պասիվորեն վանդալիզմի վերջը, իսկ հայերի համար այն պետք է նշանակի ազգային ինքնաբավության և իր հանդեպ ներքին վստահության ու հավատի ձեռքբերում: Եվ դա պետք է մղի մեզ նորանոր ձեռքբերումների:

«Արցախի Հանրապետություն» նախաձեռնող խմբի հիմնադիր ժողովի որոշումը

մենք՝ ներքոստորագրողներս, համարելով « Արցախի Հանրապետություն» նախաձեռնող խմբի կողմից հայտարարած դրույթները, որպես գաղափարական հենք ապագա անելիքների համար, որոշում ենք որպես վերջնական նպատակ հասնել՝

- 1.«Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը» վերանվանվի «Արցախի Հանրապետություն»:
- 2.Ազատագրված տարածքները հայտարարվեն որպես ազգային շահերի կենսական կարևորության, ինչպես նաև ազատ տնտեսական գոտի:
- 3.Ստեղծվի համազգային նպատակային դրամագլուխ՝ ազատագրված տարածքները հայ փախստականներով բնակեցնելու, այնտեղ տնտեսական վերելքն ապահովելու և, դրանով իսկ, Ադրբեջանի նկատմամբ ուժերի գոյացած անհամաչափությունը վերացնելու համար:

Եվ անցկացնել Արցախի բնակչության մեջ ստորագրահավաք՝ ի պաշտպանություն վերոհիշյալ երեք կետերի:

Ստեփանյան Լուսինե Շահենի
Միրզոյան Յանինա Կարենի
Միրզոյան Դիանա Կարենի
Շադյան Գոռ Գրիգորիի
Գրիգորյան Կարեն Կամոյի
Ք. Հադրուք 16.07.09

